

Jak powinien postępować policjant wykonujący czynności z udziałem cudzoziemca?

Status prawny cudzoziemców w Polsce reguluje ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach. Zawarte są w niej zasady i warunki wjazdu na terytorium RP, przejazdu przez to terytorium, pobytu na nim i wyjazdu cudzoziemców z Polski oraz właściwość organów w tych sprawach. W kwestii procedury ustawa przyjmuje rozwiązanie, że w stosunku do cudzoziemców obowiązuje reżim proceduralny przewidziany w Kodeksie postępowania administracyjnego, który może być modyfikowany postanowieniami ustawy.

KONTROLA LEGALNOŚCI POBYTU CUDZOZIEMCA NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Pobyt cudzoziemca w Polsce podlega kontroli legalności, którą sprawują organy Straży Granicznej i Policji, a w zakresie niezbędnym do prowadzenia postępowań w sprawach cudzoziemców lub celnych kontrolę może sprawować także Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców, wojewoda i organy Służby Celnej.

Kontrola legalności pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwana dalej „kontrolą”, jest przeprowadzana w przypadku powzięcia uzasadnionych podejrzeń dotyczących nielegalnego pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także naruszenia przez cudzoziemca porządku publicznego. Przedmiotowa regulacja jest elementem strategii uwzględniającej swobodny przepływ osób, realizowany poprzez zniesienie kontroli na granicach pomiędzy państwami członkowskim Unii Europejskiej, z jednoczesnym zagwarantowaniem odpowiednich warunków w zakresie zapobiegania i zwalczania nielegalnej migracji.

Przepisy wprowadzają obligatoryjność przeprowadzania kontroli przez co najmniej dwóch funkcjonariuszy Straży Granicznej, Policji, Służby Celnej lub upoważnionych pracowników Urzędu do Spraw Cudzoziemców albo Urzędu Wojewódzkiego, co ma zagwarantować sprawność i minimalizację ewentualnych zagrożeń mogących wystąpić podczas prowadzonych czynności. Kontrola może zostać przeprowadzona przez jednego funkcjonariusza, jeżeli w toku innych czynności służbowych wykonywanych przez jednego funkcjonariusza ujawniono okoliczności uzasadniające jej przeprowadzenie.

W przypadku gdy kontrola wymaga wspólnych działań różnych służb lub urzędów, przeprowadza się ją zgodnie z planem kontroli, który zawiera w szczególności: określenie miejsca planowanej kontroli, oznaczenie organu inicjującego kontrolę oraz organów, których przedstawiciele uczestniczą w kontroli realizowanej wspólnie, proponowaną datę i godzinę rozpoczęcia kontroli, imię i nazwisko kierującego czynnościami kontrolnymi, a także założenia organizacyjne. Plan kontroli przygotowuje się na polecenie organu inicjującego kontrolę, na podstawie uzgodnień dokonanych przez wyznaczonych funkcjonariuszy lub pracowników służb lub urzędów, których przedstawiciele będą uczestniczyć w planowanej kontroli. W chwili przystąpienia do przeprowadzenia kontroli funkcjonariusz podaje swój stopień, imię i nazwisko w sposób umożliwiający kontrolowanemu odnotowanie tych danych, a także podstawę prawną kontroli, a w przypadku kontroli przeprowadzanej w toku wykonywania innych czynności służbowych – podstawę prawną przeprowadzenia kontroli.

Cudzoziemiec – osoba, która nie posiada obywatelstwa polskiego. Cudzoziemca będącego obywatelem dwóch lub więcej państw traktuje się jako obywatela tego państwa, którego dokument podróży stanowił podstawę wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Dokument paszportowy – każdy dokument, wydany przez organ obcego państwa lub organizację międzynarodową, uprawniający do przekroczenia granicy, poświadczający obywatelstwo oraz tożsamość osoby.

Wiza – zezwolenie właściwego organu wydane cudzoziemcowi, uprawniające do wjazdu, pobytu i wyjazdu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w czasie, w celu i na warunkach w nim określonych.

Karta pobytu – dokument wydany przez właściwy organ Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemcowi, który uzyskał zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony lub zezwolenie na osiedlenie się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Deportacja – przymusowe wydalenie z terytorium państwa wskutek naruszenia przepisów prawnych, połączone z zastosowaniem środków detencyjnych (zatrzymanie, umieszczenie w strzeżonym ośrodku, areszt w celu wydalenia).

Wydalenie – zobowiązanie cudzoziemca przez właściwy kompetentny organ do opuszczenia terytorium państwa w określonym terminie.

Funkcjonariusz nieumundurowany przed rozpoczęciem kontroli okazuje ponadto legitymację służbową, a na żądanie osoby, wobec której podjęto czynności, umożliwia odnotowanie numeru legitymacji organu, który ją wydał, oraz nazwiska funkcjonariusza. Przed rozpoczęciem kontroli upoważniony pracownik służb lub urzędów podaje imię i nazwisko oraz okazuje upoważnienie do przeprowadzania kontroli, w sposób umożliwiający kontrolowanemu odczytanie i zanotowanie organu kontroli, daty i miejsca wystawienia oraz numeru upoważnienia i nazwiska pracownika upoważnionego do przeprowadzania kontroli.

Należy pamiętać, że pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez wymaganej wizy, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony lub zezwolenia na osiedlenie się, albo zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego WE, a także wykonywanie pracy bądź podjęcie działalności gospodarczej niezgodnie z obowiązującymi przepisami naraża cudzoziemca na wydalenie z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i brak możliwości ponownego przyjazdu przez okres od 3 do 5 lat.

W związku z powyższym kontrola polega na wezwaniu cudzoziemca do okazania:

- dokumentów uprawniających do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- dokumentów uprawniających do wykonywania pracy przez cudzoziemca, prowadzenia przez niego działalności gospodarczej lub potwierdzających fakt powierzenia mu wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- środków utrzymania na czas trwania planowanego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz na powrót do państwa pochodzenia lub na tranzyt, w walucie polskiej lub walutach obcych, lub dokumentów mogących potwierdzić możliwość uzyskania środków utrzymania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z prawem.

Przepisy nakładają na kontrolującego obowiązek sporządzenia protokołu z czynności kontrolnych w przypadku stwierdzenia nielegalnego pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W sytuacji uznania legalności pobytu cudzoziemca pracownik sporządza notatkę, a funkcjonariusz odnotowuje fakt przeprowadzenia kontroli w notatniku służbowym albo sporządza notatkę służbową. Wskazane rozróżnienie ma na celu uwzględnienie istniejących form dokumentowania czynności

służbowych przeprowadzanych przez funkcjonariuszy, określonych w przepisach odrębnych, i służy ich ujednoczeniu, a także uproszczeniu sposobu dokumentowania kontroli w przypadkach, gdy nie stwierdzono nieprawidłowości oraz nie wystąpiły dodatkowe okoliczności wymagające sporządzenia odrębnego dokumentu.

Wyniki kontroli wykorzystuje się do formułowania wniosków o wszczęcie postępowania administracyjnego o zobowiązanie do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i o wydalenie cudzoziemca.

SPRAWDZENIA W SYSTEMACH INFORMATYCZNYCH

Przed podjęciem decyzji w sprawie dalszego postępowania wobec cudzoziemca, należy wykonać sprawdzenia w Krajowym Systemie Informacyjnym Policji, systemie „POBYT”: moduł „wykaz” (osoby niepożądane na terytorium RP) oraz moduł „przeglądanie” (osoby legalizujące pobyt na terytorium RP) cudzoziemców pozostających w zainteresowaniu Policji. Przeglądanie powinno być wykonywane przez policjantów służby prewencyjnej (dyżurny) oraz kryminalnej (przy realizacji czynności poszukiwawczych).

Uzyskane odpowiedzi mogą wymagać podjęcia czynności wyjaśniających i skutkować koniecznością przekazania cudzoziemca właściwemu organowi lub dokonania innych ustaleń wpływających na dalszy tryb postępowania. I tak w przypadku:

- gdy cudzoziemiec – posiada status uchodźcy – nie można wydać decyzji o zobowiązaniu do opuszczenia terytorium RP ani decyzji o wydaleniu bez pozbawienia go tego statusu (z wyjątkiem uchodźcy, wobec którego zachodzą okoliczności określone w art. 32 lub 33 Konwencji Genewskiej i art. 72 ustawy o udzieleniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP);
- jeżeli wobec cudzoziemca toczy się postępowanie o nadanie statusu uchodźcy – decyzji o wydaleniu się nie wydaje, a wydanej się nie wykonuje;
- jeśli cudzoziemiec posiada zgodę na pobyt tolerowany, nie można wydać decyzji o zobowiązaniu do opuszczenia terytorium RP ani decyzji o wydaleniu, cudzoziemcowi, któremu udzielono azylu, nie można wydać decyzji o zobowiązaniu do opuszczenia terytorium RP, a decyzję o wydaleniu można wydać tylko po uprzednim pozbawieniu go azylu;

- jeśli cudzoziemiec posiada decyzję o odmowie nadania statusu uchodźcy lub o cofnięciu zgody na pobyt tolerowany z nakazem opuszczenia terytorium RP, którego nie wykonał – po stwierdzeniu tego faktu stosuje się przepisy dotyczące postępowania o wydalenie, tj. obowiązek doprowadzenia cudzoziemca do granicy RP wykonuje komendant wojewódzki Policji właściwy ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca;
- jeżeli cudzoziemiec figuruje w wykazie osób niepożądanych na terytorium RP – należy ustalić podstawę wpisu, ponadto nie można wydać decyzji o zobowiązaniu do opuszczenia terytorium RP;
- jeśli cudzoziemiec posiada decyzję o wydaleniu należy ustalić, czy została wykonana, a jeżeli nie, należy podjąć czynności w celu jej realizacji;
- cudzoziemiec, któremu udzielono ochrony czasowej, korzysta z ochrony czasowej, posiada zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony i kartę pobytu, a zatem przebywa na terytorium Polski legalnie; należy również podkreślić, że osoby korzystające z ochrony czasowej mogą wykonywać prace bez zezwolenia lub prowadzić działalność gospodarczą na zasadach określonych w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.).

WYDALENIE CUDZOZIEMCA Z POLSKI I MOŻLIWOŚĆ ZASTOSOWANIA WOBEC NIEGO ŚRODKÓW PRZYMUSOWYCH

Istotnym elementem reżimu prawnego dotyczącego pobytu cudzoziemca w Rzeczypospolitej Polskiej są unormowania odnoszące się do opuszczenia przez niego terytorium Polski i służące przymuszeniu go do wyjazdu w określonych sytuacjach. Podstawowym instrumentem prawnym w tym zakresie jest instytucja wydalenia.

Wydalenie z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej Decyzję o wydaleniu cudzoziemca wydaje, z urzędu lub na wniosek Ministra Obrony Narodowej, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Komendanta Głównego Straży Granicznej, Komendanta Głównego Policji, komendanta oddziału Straży Granicznej, komendanta wojewódzkiego Policji, komendanta placówki Straży Granicznej lub organu Służby Celnej, wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca lub miejsce ujawnienia faktu albo zdarzenia

będącego podstawą wystąpienia z wnioskiem o wydalenie cudzoziemca.

Wydalenie jest aktem administracyjnym (wydawany w formie decyzji), którego treścią jest nakaz opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a celem – przerwanie pobytu cudzoziemca w Polsce. Wydalenie oparte jest na przesłankach określonych w art. 88 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach, obejmujących dwie sytuacje. Pierwsza to przebywanie cudzoziemca w Polsce bez wymaganego zezwolenia (wizy, zezwolenia na zamieszkanie, zezwolenia na osiedlenie się) czy też naruszającego określone rygory dotyczące wjazdu i pobytu (praca bez pozwolenia, przekroczenie granicy niezgodnie z przepisami, nieopuszczenie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mimo nakazu). Drugi przypadek polega na tym, że pobyt cudzoziemca jest legalny, ale na skutek jego działań, określonych w ustawie, lub zaistniałych okoliczności (np. zagrożenie dla obronności państwa, bezpieczeństwa publicznego, niewywiązywanie się z zobowiązań podatkowych wobec państwa) pobyt ten stał się niepożądany.

Należy wskazać, że powyższe rozwiązania zakładają z jednej strony zagwarantowanie praw cudzoziemca, a z drugiej – pozwalają organom państwa na szybką i zdecydowaną reakcję wobec cudzoziemców naruszających w Polsce porządek prawny.

Zatrzymanie i czynności organu zatrzymującego

Cudzoziemiec, wobec którego zachodzą okoliczności uzasadniające wydanie decyzji o wydaleniu albo który uchyla się od wykonania obowiązków określonych w decyzji o wydaleniu, może być zatrzymany na okres nie dłuższy niż 48 godzin. Zatrzymanie cudzoziemca dokonuje Straż Graniczna lub Policja. Zatrzymanie ma charakter prewencyjny i jest wstępnym krokiem zmierzającym do pozbycia się z terytorium Polski niepożądanego obywatela obcego państwa.

Po doprowadzeniu cudzoziemca do pomieszczenia, w którym będzie zatrzymany, należy go pouczyć o przysługujących mu prawach i ciążących na nim obowiązkach. Zatrzymanemu cudzoziemcowi przysługują uprawnienia przewidziane w Kodeksie postępowania karnego dla osoby zatrzymanej. Przy zatrzymaniu cudzoziemca oraz przy jego zwalnianiu zapewnia się obecność tłumacza języka, którym cudzoziemiec się posługuje, jeżeli porozumienie z nim w języku polskim nie jest możliwe.

Zgodnie z art. 244 § 3 kpk niezwłocznie po zatrzymaniu należy sporządzić protokół zatrzymania osoby. Obowiązek sporządzenia protokołu zatrzymania osoby spoczywa na funkcjonariuszu dokonującym zatrzymania. Kopię protokołu wraz z pismem pouczenia o prawach osoby zatrzymanej doręcza się zatrzymanemu, który osobiście potwierdza na oryginale protokołu zatrzymania fakt otrzymania kopii protokołu oraz pouczenia. W przypadku, gdy pouczenie o prawach osoby zatrzymanej nastąpiło w formie ustnej – przez tłumacza, zatrzymany cudzoziemiec oraz tłumacz poświadczają ten fakt swoimi podpisami.

W toku dalszych czynności organ, który zatrzymał obywatela obcego państwa, powinien niezwłocznie dokonać przeszukania osoby i jego rzeczy według przepisów Kodeksu postępowania karnego. Dopuszcza się również badania, które nie są połączone z naruszeniem integralności ciała: pobranie odcisków linii papilarnych, a także sporządzenie fotografii cudzoziemca. Następnie należy powiadomić właściwe przedstawicielstwo konsularne kraju pochodzenia cudzoziemca na zasadach i w terminie przewidzianym przez zawarte przez Polskę bilateralne umowy konsularne. W przypadku braku takich konwencji organ zatrzymujący cudzoziemca powinien niezwłocznie zawiadomić urząd konsularny o zatrzymaniu, jeżeli zainteresowana osoba o to prosi.

W celu ustalenia wszystkich istotnych okoliczności dotyczących ewentualnego wystąpienia z wnioskiem o wydalenie lub zobowiązanie cudzoziemca do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej należy go przesłuchać w trybie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. Przed rozpoczęciem przesłuchania należy uprzedzić cudzoziemca o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń (233 § 6 kk). Z czynności tej należy sporządzić protokół przesłuchania strony.

W przypadku, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, a zatem zachodzi potrzeba przesłuchania cudzoziemca w charakterze świadka lub podejrzanego (w trybie przepisów Kodeksu postępowania karnego), przesłuchania w trybie przewidzianym przez przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego nie wykonuje się. Okoliczności wskazane wyżej powinny się znaleźć w protokole przesłuchania przeprowadzonego w trybie przepisów Kodeksu postępowania karnego. W sytuacji stwierdzenia nielegalnego pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej całość

dokumentacji należy przekazać, wraz z zatrzymanym, właściwej terytorialnie jednostce Policji lub Straży Granicznej, która przeprowadzi dalsze postępowanie w tej sprawie.

Organ, który zatrzymał cudzoziemca, powinien w zależności od okoliczności:

- wystąpić do sądu z wnioskiem o umieszczenie cudzoziemca w strzeżonym ośrodku lub zastosowanie wobec niego aresztu w celu wydalenia,
- wystąpić do wojewody z wnioskiem o wydanie decyzji o wydaleniu lub wydanie decyzji o cofnięciu zezwolenia na osiedlenie się albo zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnoty Europejskiej,
- wykonać decyzję o wydaleniu, doprowadzając cudzoziemca do granicy albo do granicy państwa, do którego cudzoziemiec zostaje wydany, lub portu lotniczego albo morskiego tego państwa.

Jednakże na podstawie art. 101 ust. 3a ustawy zatrzymanego cudzoziemca zwalnia się:

- jeżeli w ciągu 48 godzin nie został przekazany do dyspozycji sądu wraz z wnioskiem o umieszczenie w strzeżonym ośrodku albo o zastosowanie aresztu w celu wydalenia,
- jeżeli w ciągu 24 godzin od chwili przekazania do dyspozycji sądu nie doręczono mu postanowienia o umieszczeniu w strzeżonym ośrodku albo o zastosowanie aresztu w celu wydalenia,
- na polecenie sądu, jeżeli ustanie przyczyna zatrzymania.

Umieszczenie cudzoziemca w strzeżonym ośrodku

Kolejnym środkiem możliwym do dalszego zastosowania jest przymusowy pobyt w strzeżonym ośrodku. Można go zastosować, jeżeli równocześnie zostały spełnione trzy przesłanki:

- jest to niezbędne do sprawnego przeprowadzenia postępowania w sprawie o wydalenie lub o cofnięcie zezwolenia na osiedlenie się albo zezwolenia na pobyt rezydenta długo-terminowego Wspólnoty Europejskiej, zachodzi uzasadniona obawa, że cudzoziemiec będzie się uchylał od wykonania decyzji o wydaleniu lub decyzji o cofnięciu zezwolenia na osiedlenie się albo zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnoty Europejskiej,

- > przekroczył lub usiłował przekroczyć granicę niezgodnie z przepisami, jeżeli nie został niezwłocznie doprowadzony do granicy.

Należy przy tym pamiętać, że umieszczenie cudzoziemca w strzeżonym ośrodku nie jest karą, lecz ma jedynie zapewnić prawidłowe wykonanie decyzji o wydaleniu.

Areszt w celu wydalenia

Następną, obok zatrzymania oraz umieszczenia w strzeżonym ośrodku, instytucją prawną służącą przymuszeniu cudzoziemca do realizacji decyzji o wydaleniu i opuszczenia terytorium Polski jest areszt w celu wydalenia. Na podstawie art. 16 pkt 2 ustawy o cudzoziemcach, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że cudzoziemiec nie podporządkuje się zasadom obowiązującym w strzeżonym ośrodku, albo gdy cudzoziemiec przebywający w tym ośrodku opuści go bez zezwolenia, można zastosować wobec niego areszt w celu wydalenia na okres niezbędny do wykonania decyzji o wydaleniu. Przestankami zastosowania tego środka są zatem niekorzystna prognoza co do respektowania przez cudzoziemca zasad obowiązujących w strzeżonym ośrodku przed skierowaniem tego cudzoziemca do ośrodka albo niesubordynacja cudzoziemca przebywającego w ośrodku strzeżonym.

Na podstawie art. 105 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach, sąd, wydając postanowienie o umieszczeniu cudzoziemca w strzeżonym ośrodku lub zastosowaniu wobec niego aresztu w celu wydalenia, podejmuje niezbędne czynności w celu ochrony mienia cudzoziemca oraz zawiadamia o wydanym postanowieniu stosowne instytucje: przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny – za zgodą cudzoziemca, którego postanowienie dotyczy, a jeżeli zachodzi potrzeba ustanowienia opieki nad małoletnimi pozostającymi pod jego opieką również sąd opiekuńczy. Biorąc pod uwagę specyfikę danej sytuacji, należy również podjąć niezbędne czynności w celu zawiadomienia organu opieki społecznej, jeżeli zachodzi potrzeba otoczenia opieką osoby niedołążnej lub chorej, którą cudzoziemiec się opiekował, lub w celu zawiadomienia innej osoby wskazanej przez cudzoziemca.

CUDZOZIEMIEC W PRAWIE KARNYM

Na zakończenie rozważań należy poruszyć ważną i złożoną problematykę odpowiedzialności karnej cudzoziemców w naszym kraju.

Cudzoziemcy – sprawcy czynów karalnych, w tym przestępstw i wykroczeń popełnionych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podlegają prawu polskiemu. Oznacza to, że postępowanie karne w takich przypadkach prowadzą polskie organy ścigania, wyrok wydaje polski sąd, a procedury postępowania regulowane są przez przepisy Kodeksu postępowania karnego i Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. W związku z powyższym funkcjonariusz, który stwierdzi popełnienie przestępstwa lub wykroczenia przez cudzoziemca niechronionego immunitetem, powinien przeprowadzić wszystkie czynności – tak jak w przypadku obywatela polskiego.

Wiele ciekawych poglądów doktryny można dostrzec w zakresie problematyki wspomnianych wyżej immunitetów, przekazania ścigania, ekstradycji. Postępowanie wskazuje, że w sytuacji dokonania przestępstwa przez cudzoziemca korzystającego z immunitetu dyplomatycznego (art. 578 kpk), konsularnego (art. 579 kpk) lub wynikającego z umów międzynarodowych należy spowodować zabezpieczenia śladów i dowodów i nie dopuścić do zatrzymania. Osoby takie nie podlegają bowiem orzecznictwu polskich sądów karnych.

PODSUMOWANIE

W niniejszym artykule przedstawiona została pozycja prawna cudzoziemca w Polsce, widziana przez pryzmat regulacji prawnych, do których przestrzegania są zobowiązani obywatele Unii Europejskiej i obywatele państw spoza Unii Europejskiej. W kontekście obecnej sytuacji w Polsce, nacechowanej nowymi jakościowo stosunkami wewnętrznymi, zwiększonym ruchem osobowym cudzoziemców, jak również przyjętymi zobowiązaniami prawnomiędzynarodowymi, temat ten nabiera szczególnego znaczenia. Chodzi przede wszystkim o przebywanie na terytorium Polski zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym.

Przez nielegalne przebywanie należy zatem rozumieć przebywanie na terytorium Polski bez wymaganego zezwolenia oraz dopełnienia innych obowiązków przewidzianych przez przepisy prawne, a związanych bezpośrednio z unormowaniem pobytu cudzoziemca, np. brak wizy, naruszenie okresu pobytu itd. Pobyt nabiera cech nielegalności wraz z niedopełnieniem tych obowiązków lub zaraz po ich niedopełnieniu, co odnosi się w szczególności do przekroczenia terminów przewidzianych dla określonych działań, np. nieopuszczanie kraju przez cudzoziemca po upływie terminu ważności wizy

WARTO WIEDZIEĆ

naruszenie okresu pobytu itd. Pobyt nabiera cech nielegalności wraz z niedopełnieniem tych obowiązków lub zaraz po ich niedopełnieniu, co odnosi się w szczególności do przekroczenia terminów przewidzianych dla określonych działań, np. nieopuszczanie kraju przez cudzoziemca po upływie terminu ważności wizy. Ideą pracy było również zwiększenie efektywności i profesjonalizmu polskiej Policji w realizacji zadań służbowych związanych z funkcjonowaniem społeczeństwa wielokulturowego. W związku z powyższym wskazano zakres obowiązków służbowych policjantów, jakie można lub należy podjąć wobec cudzoziemców przebywających na terenie Polski bez zgody na wjazd lub pobyt bądź w inny sposób naruszających przepisy powołanych wyżej ustaw.

Karolina Lachowicz, *Zespół do spraw Postępowań Administracyjnych Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Szczecinie*, artykuł opublikowany w "Kwartalniku Policyjnym" numer 3(17)/2011

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2011 r. Nr 131, poz. 764).
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887).
- Ustawa z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2010 r. Nr 81, poz. 531).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie sposobu przeprowadzania kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2009 r. Nr 207, poz. 1600).
- Zarządzenie nr 1173 Komendanta Głównego Policji z dnia 10 listopada 2004 r. w sprawie organizacji służby dyżurnej w jednostkach organizacyjnych Policji (Dz. Urz. KGP Nr 21, poz. 132). Algorytm Nr-31z 2007 r. dotyczący wydarzenia z udziałem obywatela obcego państwa, w tym posiadającego immunitet dyplomatyczny lub konsularny.